

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAISEN PÄÄTÖKSEN PERUUTTAMINEN LAPIN SAIRAAHOITOPIIRIN KUNTIEN ALUEELLA

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lapin aluehallintovirasto on ajalla 13.3.2020–24.5.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 24.5.2021 antamallaan päätöksellä (LAAVI/795/2021) tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla kieltänyt Lapin sairaanhoitopiirin kuntien alueella yli 50 henkilön yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa. Lisäksi päätöksen mukaan sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan 1.6.2021 alkaen järjestää yli 50 henkilön yleisötilaisuus tai yleinen kokous edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ja viimeksi 22.2.2021 päivitettyä ohjetta, joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvoitteita. Päätös on voimassa ajanjaksolla 1.6.–30.6.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

MÄÄRÄYS

Aluehallintovirasto peruuttaa 24.5.2021 päätöksen LAAVI/795/2021 voimaantulon. Yleisötilaisuuksien rajoittamistoimenpide tartuntatautilain 58 §:n nojalla lopetetaan.

PERUSTELUT

Lainsäädäntö

LAPIN ALUEHALLINTOVIKASTO

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 9 §:n mukaisesti kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset silloin, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Koronavirusepidemian torjuntakeinot

Aluehallintovirasto tekee tartuntatautilain 58 §:n mukaiset päätökset silloin, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Sen vuoksi tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri. Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset.

Toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta (perustaso, kiihtymisvaihe ja leviämisvaihe), joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti. Valtioneuvosto on periaatepäätöksillään 23.10.2020, 22.12.2020 ja 26.1.2021 puoltanut hybridistrategian toimintasuunnitelman toimeenpanoon liittyvien ohjeiden ja suositusten täydentämistä. Toimintasuunnitelman täydennyksessä 26.1.2021 kuvataan epidemiavaiheiden lisäksi kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa:

1. nykyisen rajoitustason ylläpito ja kaikkien leviämisvaiheen toimenpiteiden toteuttaminen leviämisvaiheessa olevilla alueilla
2. leviämisvaiheen toimenpiteiden määräaikaisen ja laajamittaisen käyttöönoton ohjaus
- 3 poikkeusolojen ja liikkumisrajoitusten käyttöönotto

Valtioneuvosto on 25.2.2021 tehnyt periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitetun tason kaksi käyttöön otosta. Valtioneuvoston periaatepäätöksen 6.5.2021 mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriö on 10.5.2021 päättänyt luopua toimenpidetasojen käytöstä. Valtioneuvoston periaatepäätöksellä 27.5.2021 hybridistrategian toimintasuunnitelmaa tämän johdosta on päivitetty. Tähän liittyen sosiaali- ja terveysministeriö on kirjeellään 27.5.2021 (VN/14345/2021) ohjannut toimivaltaisia viranomaisia hybridistrategian mukaisiin epidemiavaiheisiin perustuvien suositusten ja rajoitusten käyttöön kesäkuun 2021 aikana.

Sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee tartuntatautilain 58 §:n mukaisten kokoontumisrajoitusten osalta perustason alueilla, että yleisötilaisuuksia ei rajoiteta hallintopäätöksin, vaan niiden järjestämistä koskevat tartuntatautilain 58 c §:ssä säädetyt perusvelvoitteet hygieniakäytännöistä, asiakkaiden ja osallistujien ohjeistuksista sekä toiminnan sallimasta väljyydestä. Kunnat voivat tilanteen niin edellyttäessä lisäksi antaa täydentäviä suosituksia, joiden mukaan yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia järjestettäessä asiakkailta ja toimintaan osallistuvilta sekä seurueilla on oltava mahdollisuus ylläpitää riittävää etäisyyttä toisiinsa.

Nykyinen epidemiologinen tilanne Lapin sairaanhoitopiirin alueella on rauhallinen. Koronavirustartuntojen ilmaantuvuus on 4,3 /100 000 / 14 vrk ja positiivisten näytteiden osuus on 0,5 %.

Johtopäätös

Tartuntatautilain 58 §:n edellytyksenä yleisten kokouksien ja yleisötilaisuuksien kieltämiseksi on, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Valtakunnallisesti tartuntojen määrät ovat kääntyneet laskuun huhtikuun alussa, ja Lapin sairaanhoitopiiri on jo useamman viikon ajan ollut epidemian perustasolla. Kun otetaan huomioon 27.5.2021 päivitetty hybridistrategian toimintasuunnitelma sekä sosiaali- ja terveysministeriön 27.5.2021 antama ohjaus alueille toimintasuunnitelman mukaisista toimenpidesuosituksista, aluehallintovirasto katsoo, ettei yleisten kokouksien ja yleisötilaisuuksien kieltäminen ole enää välttämätöntä nykyisessä tilanteessa. Näin ollen 24.5.2021 annettu päätös LAAVI/795/2021 niiden kieltämisestä on peruutettava.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Sari Kemppainen (puh. 0295 017 350, sähköposti sari.kemppainen@avi.fi) ja aluehallintoylilääkäri Susanna Holmlund (puh. 0295 017 365, sähköposti susanna.holmlund@avi.fi).

Ylijohtaja

Kaisa Ainasoja

Aluehallintoylilääkäri

Susanna Holmlund

LIITTEET

Liite 1, Lapin sairaanhoitopiirin alueen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiäntona

Tämän päätöksen tiedoksiänto tapahtuu yleistiedoksiäntona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lapin aluehallintovirastossa 30.6.2021 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisäännin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi Alueen kunnat ja kuntayhtymät

Lapin sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Lapin poliisilaitos

Lapin pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Saamelaiskäräjät

Maksutta

Tämä asiakirja LAAVI/865/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAAVI/865/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ainasoja Kaisa 31.05.2021 16:33

Esittelijä Holmlund Susanna 31.05.2021 16:26